

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

1/2

Sosiaali- ja terveysministeriölle

14.3.2018

TEM/346/00.06.01/2018

STM12:00/2018

kirjaamo@stm.fi

marjaana.maisonlahti@stm.fi

Viite Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö muistiosta yhdistelmävakuutukseksi

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa muistiosta yhdistelmävakuutukseksi.

Muistossa esitetään työttömyysturvalakia muutettavaksi niin, että työttömyysturvajärjestelmässä voisi päivärahan työssäoloehto kerryttäessä yhdistää yritystoiminnasta saatua tuloa ja palkkatyötä. Muistiosta esitellään muun muassa yhdistelmävakuutuksen käyttöönoton toteuttamisvaihtoehtoja, ehdotus valittavasta mallista ja arvio valitun mallin vaikutuksista.

Lausunnon keskeinen sisältö

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että työttömyysturvajärjestelmä tukee mahdollisuuksia työllistyä, joko työsuhteessa tai yrittäjänä. Liikkuvuus yrittäjyyden ja palkkatyön välillä tulee jatkossa lisääntymään. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että ihmiset voivat mahdollisimman sujuvasti siirtyä eri työnteon muotojen välillä.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen vuosien 2015–2019 strategisen ohjelman yhtenä kärkihankkeena on kilpailukyvyn vahvistaminen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla. Tämä edellyttää myös uudenlaisten yrittäjyyden muotojen huomioon ottamista. Meneillään oleva kehitys, muun muassa alustatalouden kehittyminen, mahdollistaa uudella tavalla erityyppiset ansaintamahdollisuudet. Tällainen kehitys tuleekin nähdä mahdollisuutena, jolla voidaan tukea työllisyyttä ja vahvistaa työmarkkinoiden toimivuutta.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti kesällä 2016 selvityshenkilöt Maria Löfgrenin ja Harri Hellsténin selvittämään palkkatyön ja perinteisen yrittäjyyden välimaastoon liittyviä työttömyysturvajärjestelmän muutostarpeita. Selvitys julkaistiin joulukuussa 2016. Selvityshenkilöt esittivät raportissaan yhdistelmävakuutuksen käyttöönottoa työttömyysvakuutukseen.

Muistio perustuu selvityshenkilöiden ehdotukseen yhdistelmävakuutuksesta. Toteutuessaan muistiosta mallinnettu yhdistelmävakuutus parantaisi palkansaajana ja yrittäjänä työskentelevien työttömyysturvaa. Yhdistelmävakuutus mahdollistaisi yhä useammalle ansiosidon-

naisen työttömyysturvan ja parantaisi näiden henkilöiden työttömyyden aikaista toimeentuloa.

Yhdistelmävakuutuksen kohderyhmän suuruutta ei ole pystytty tarkasti arvioimaan. Muistiossa esitetyn karkean arvion mukaan kohderyhmä käsittäisi yhteensä noin 65 000 henkilöä. Vain osa kohderyhmästä olisi ns. aitoja yhdistelmävakuutettuja eli henkilöitä, joiden työssäoloehto ei nykyäänöksillä juurikaan kerry. Muille kyseessä olisi lisävakuutus. On myös mahdollista, että yhdistelmävakuutus muodostuu käytännössä kustannuksiltaan sellaiseksi, että vakuutusmaksu koetaan yleisesti liian korkeaksi suhteessa siitä saavutettuun hyötyyn. Tällöin yhdistelmävakuutuksen ottajaryhmä voi muodostua verrattain pieneksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että yhdistelmävakuutuksen käyttöönotto lisäisi ja muuttaisi työ- ja elinkeinotoimistojen tehtäviä muistiossa kuvatulla tavalla. Vaikutukset työ- ja elinkeinotoimistoihin olisivat kuitenkin vähäisiä.

Sosiaali- ja terveysministeriön esittämiin kysymyksiin 1 ja 2 työ- ja elinkeinoministeriö toteaa pitävänsä kannatettavana sitä, että sosiaaliturvan kattavuuden katvealueita ja ns. väliinputoajien määrää pyritään pienentämään. Jatkovalmistelussa tulee kuitenkin tarkasti arvioida uudistuksen hyödyt suhteessa sen muihin vaikutuksiin, kuten kustannuksiin ja järjestelmän monimutkaistumiseen.

Muihin kysymyksiin työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole lausuttavaa.

Pekka Timonen
osastopäällikkö

Joni Rehunen
erityisasiantuntija

TIEDOKSI

TEM / työministerin erityisavustaja Juha Halttunen